

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek oponenta**

Jméno a příjmení studenta: Ondřej Horák

Název práce: 49 / 16

Posudek: praktické části bakalářské práce

Médium malby prodělává, jakoby to mělo zapotřebí, stále znovu a znovu revizi smyslu svého bytí v rámci umění. Je dnes ještě malířství optimálním jazykem komunikace, nebo jej nahradily a vytěsnily jiné, vhodnější prostředky vizuální komunikace? Jsou přece pro tento účel k dispozici daleko snadněji uchopitelné a velice efektivní nástroje. Taková otázka visí nad malířstvím už dobrých sto let a pomalu se vyčerpává, protože malba je v mnoha ohledech nenahraditelná, nehledě na fakt, že na pozadí rozvoje většiny nových zobrazovacích médií stojí malířství coby bezpečná autorita.

Ondřej Horák od začátku svého studia chápe malbu jako médium konceptuálních tendencí. Používá ji až striktně ve smyslu, „to co chci zobrazit bude to co je, že to bude přesným reálným záznamem toho, co jsem v přírodě pozoroval a nic víc nebo méně“. To je jeho vlastní formulace, když o své práci uvažuje, kterou je možné doplnit ještě dalším podstatným důsledkem. Ondřej ve svých studijních malířských projektech zobrazoval především samotnou malbu a proces jejího vzniku. Malbu jako takovou, bez metafor, někde na hranici obrazu a reality. Nezajímá ho autorský rukopis, ten obstarají žízály, nebo valící se kameny, od akčního umění se k malbě dostáváme přítomností barvy a plátěného podkladu. Všechny jeho projekty byly v tomto smyslu intermediální. Vychází z tradice „Nového realizmu“, prořezaných pláten Fontany, Boudníkova Explozionalizmu a řadí se k aktuální tendenci recyklace postupů moderního umění. To je obecný rámec, nad nímž je nutno vnímat autora, se všemi jeho jedinečnostmi a odlišnostmi, které ho významně doplňují. Ondřej Horák není spekulativní typ, impulzy k tvorbě k němu přicházejí z obyčejných zkušeností, z prostého pozorování věcí a dějů v rámci prostředí v němž žije a ty pak vsunuje do kontextuálních úvah. Znáám ho jako člověka s výjimečnou vitalitou, se kterou řeší tak nějak pohromadě své každodenní životní okolnosti i studium umění. Nesetkal jsem se s nikým, kdo by mu byl v tomto ohledu podobný, do situací vstupuje spontánně a upřímně.

Cyklus jeho osmi diplomových obrazů navazuje na předešlé malířské koncepty, ale je, jak to má taky být, komplexnější. Na jeho počátku stála opět fascinace zážitkem. Fenomen cesty jako univerzálního nositele informací o lidské kultuře je ovšem novým prvkem v ondřejově dosavadní tvorbě, protože obsahuje metaforu, alespoň ve zdrojovém kódu. Samotné malby, včetně jejich názvů, jsou ovšem opět pojaty jako doslovné zobrazení reálně, smyslově viděného a mentálně prožitého, bez zavádějících odkazů k něčemu jinému. Tomu jsou přizpůsobeny jak formát pláten, tak zvolená technologie malby disperzními barvami. Co zde oproti minulosti chybí je akce a nově se objevuje iluze. Stejně tak mohl místo akrylových barev použít samotný asfalt jako nosný materiál, ale záměrně od něj upustil, protože v tomto případě skutečně pracuje cíleně s metaforou jako přidanou hodnotou, aby odkryl symbolickou povahu zobrazovaného tématu cesty. Jinak je tento cyklus striktně opřen o reálné, konkrétní zážitky, bez snahy o estetickou stylizaci, dokonce až do té míry, že se při realizaci snažil vyhýbat atmosférickým extrémům jako je déšť nebo přímé slunce, aby zobrazované viděl v té nejobecnější podobě. Vlastně i akce je v tomto cyklu latentně přítomna. Dokonce je příčinou geometrické kompozice, kterou vidíme na obraze, je to akce dopravního podniku, nebo Správy cest,

nebo jiné státem spravované instituce, takže ten kdo v čase opravoval cestu je tady v roli žižaly, nebo Rolling Stones.

Vedle vitality a spontaneity Ondřeje, ukazuje tato diplomová práce, že autor dokáže koncipovat a dotahovat své záměry s velkou koncentrací na jádro tématu jak formálně, tak ideově. Je schopen posoudit jaké prostředky jsou pro ně vhodné a dokáže s nimi cíleně nakládat. Co považuju za autorsky výjimečné je Ondřejova citlivost na nebezpečí upadnutí do pasti estetických klišé, která jsou tak častá v případě autorů, kteří pracují v rovině konceptuálních tendencí v malířství, či jiných médiích. Co je silné na tomto cyklu je věcnost a autenticita. Všechny metafory, které se tady mohou nabalovat jsou, jak jsem řekl, přidanou hodnotou, bonusem, který si každý divák může vykládat po svém. Obrazy jsou opatřeny názvy v podobě číselných hodnot, souřadnic, které odpovídají konkrétním místům topograficky, ale pro běžného diváka jsou tato čísla bez bližšího vysvětlení pouhými čísly. Někdo si uvědomí, že jsou to souřadnice a proto si myslím, že by v názvu měla být tato okolnost uvedena. Možností je několik, ale tak jak jsou v názvech těchto obrazů číselné hodnoty použity, může odkazovat na mnohé. Doporučil bych tuto okolnost dořešit, protože po obhajobě diplomové práce za přítomnosti autora, budou tyto obrazy odkázány samy na sebe a prvek Site Specific by se zřejmě z tohoto díla zbytečně vytratil.

Návrh hodnocení: Navrhuju hodnotit tuto diplomovou práci stupněm A, výborně.

Vypracoval: doc. akad. mal. Vladimír Merta

Datum: 25. 5. 2013

Podpis: